

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ
ZASTUPITELSTVO KRAJE

Z Á S A D Y
zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven
v Moravskoslezském kraji

Schváleno zastupitelstvem kraje usnesením č. 20/1781 ze dne 22. 11. 2007
s účinností ode dne 22. 11. 2007

Článek I

Základní ustanovení

V Moravskoslezském kraji působí cca 400 knihoven poskytujících občanům veřejné knihovnické a informační služby. Jejich funkčnost je zajištěna systémem regionálních funkcí, které jsou specifikovány v § 2 písm. h) zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Základním cílem regionálních funkcí je:

- zajištění všeobecné dostupnosti veřejných knihovnických a informačních služeb občanům v Moravskoslezském kraji
- vyrovnaní rozdílů v úrovni poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb obyvatelům měst a malých obcí
- odstranění nežádoucích diferenciací v úrovni poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb mezi jednotlivými regiony Moravskoslezského kraje
- zajištění dostatečné kvality poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb (v souladu s oborovými standardy)
- podpora účelné dělby práce a koordinace odborných činností knihoven
- efektivní využití veřejných finančních prostředků.

„Zásady zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven v Moravskoslezském kraji“ (dále Zásady) vycházejí z ustanovení § 11 odst. 3 zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů a stanovují pravidla zajištění financování regionálních funkcí na území Moravskoslezského kraje (dále též „kraj“).

Článek II

Vybrané právní předpisy

- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o krajích“)
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů“)
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“)

- Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „knihovní zákon“)
- Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským, a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „autorský zákon“)
- Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o statistice“)
- Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky
- Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky

Článek III Vymezení pojmů

1. Regionální funkce

jsou odborné knihovnické činnosti podle § 2 písm. h) knihovního zákona, charakteristika regionálních funkcí vykonávaných na území kraje je uvedena v čl. IV. těchto Zásad.

2. Základní knihovna

je pro účely těchto Zásad knihovna v kraji vymezená v § 12 knihovního zákona, zřízená obcí nebo jiným subjektem, poskytující veřejné knihovnické a informační služby.

3. Pověřená knihovna

je základní knihovna v kraji, která na základě „Smlouvy o přenesení regionálních funkcí z krajské knihovny na pověřenou knihovnu“, uzavřené s krajskou knihovnou, je pověřena výkonem regionálních funkcí pro obsluhované knihovny na území kraje, jejichž jmenovitý seznam je nedílnou součástí uvedené smlouvy. Je **příjemcem** dotace na výkon regionálních funkcí z rozpočtu kraje.

4. Krajská knihovna

je knihovna vymezená v § 11 knihovního zákona, která plní a koordinuje plnění regionálních funkcí v kraji. V Moravskoslezském kraji je krajskou knihovnou Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, příspěvková

organizace. Jejím zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Krajská knihovna je **příjemcem** dotace na výkon regionálních funkcí z rozpočtu kraje.

5. **Obsluhovaná knihovna**

je základní knihovna v kraji, která:

- a) uzavřela s pověřenou knihovnou „Smlouvu o poskytování regionálních funkcí“,
- b) je uvedená v čl. VII. odst. 4 písm. a) nebo b) těchto Zásad.

6. **Profesionální knihovna**

je základní knihovna provozovaná příslušným orgánem obce s pracovním úvazkem knihovníka vyšším než 15 hodin týdně.

7. **Neprofesionální knihovna**

je základní knihovna provozovaná příslušným orgánem obce s pracovním úvazkem knihovníka do 15 hodin týdně.

8. **Poskytovatel**

je Moravskoslezský kraj jako vyšší územně samosprávný celek, který prostřednictvím zastupitelstva kraje a v souladu s knihovním zákonem rozhoduje o poskytnutí dotace na úhradu uznatelných nákladů v rámci plnění regionálních funkcí.

9. **Dotace**

jsou účelově určené finanční prostředky veřejné finanční podpory definované zákonem o finanční kontrole a poskytované v souladu se zákonem o krajích z rozpočtu poskytovatele jako zdroj financování uznatelných nákladů na výkon regionálních funkcí na území kraje.

10. **Porušení rozpočtové kázně**

je dle § 22 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů každé neoprávněné použití dotace nebo zadržetí dotace.

11. **Neoprávněné použití dotace** je výdej finančních prostředků poskytnutých dotací, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem, platnou smlouvou nebo těmito Zásadami; rozumí se jím i to, nelze-li prokázat, jak byly finanční prostředky použity.

12. **Zadržetí dotace**

je porušení povinnosti vrácení nevyčerpaných finančních prostředků z poskytnuté dotace zpět na účet poskytovatele ve stanoveném termínu.

13. Odvětvový odbor

je odbor Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, který v rámci rozpočtu Moravskoslezského kraje spravuje finanční prostředky pro poskytování účelově určených dotací a činí další úkony v souvislosti se zabezpečením výkonu regionálních funkcí.

Článek IV Charakteristika regionálních funkcí

1.

Název služby	Poradenská a konzultační činnost
Poskytovatel služby	Krajská knihovna, pověřené knihovny
Periodicita	Metodická návštěva minimálně 1x ročně v obsluhované knihovně a dále podle potřeby, případně na vyžádání nebo při řešení obsáhlých problémů. Poskytování poradenské a konzultační činnosti průběžně (dle plánu i aktuální potřeby).
Charakteristika činnosti	Poskytování odborných konzultací, rad a metodických návštěv ze všech oblastí knihovnické a informační činnosti a oblastí souvisejících s provozováním knihovny, praktická pomoc při řešení odborných problémů, zpracování projektů, analýz a plánů.

2.

Název služby	Statistika knihovnických činností
Poskytovatel služby	Krajská knihovna, pověřené knihovny
Periodicita	1x ročně dle termínu stanoveného zákonem o statistice
Charakteristika činnosti	Metodická i praktická pomoc knihovnám při zpracování statistických výkazů, sběr dat ze zpravodajských jednotek, jejich kontrola, zpracování a zavádění do celostátní databáze dle pokynů Ministerstva kultury.

3.

Název služby	Vzdělávání knihovníků, pořádání seminářů a porad
Poskytovatel služby	Krajská knihovna, pověřené knihovny

Periodicita	V průběhu roku 1 porada ředitelů/pracovníků pověřených knihoven (pořadatelem je krajská knihovna), 1 porada knihovníků obsluhovaných profesionálních knihoven (pořadatelem je pověřená knihovna). Minimální rozsah vzdělávání u odborných pracovníků (metodiků) vykonávajících regionální funkce (s pracovním úvazkem minimálně 0,5 úvazku) v rozsahu 10 hodin ročně.
Charakteristika činnosti	Zajištění celoživotního vzdělávání knihovníků a jejich informovanosti o aktuálním vývoji oboru. Organizace vzdělávacích akcí pro pracovníky jak neprofesionálních, tak i profesionálních knihoven, nabídka akcí všem pracovníkům obsluhovaných knihoven, a to bez ohledu na místo vzdělávání.

4.

Název služby	Tvorba, distribuce a oběh výměnných fondů
Poskytovatel služby	Pověřené knihovny
Periodicita	Minimálně 2x ročně do každé obsluhované knihovny výměnné fondy v minimálním rozsahu 60 knihovních jednotek ročně. Roční přírůstek výměnného fondu minimálně 15 knihovních jednotek na jednu obsluhovanou knihovnu.
Charakteristika činnosti	Zajištění kvalitních a aktuálních knihovních fondů a jejich efektivní využití. Akvizice, nákup, odborné knihovnické zpracování a technická úprava knihovních fondů, tvorba a distribuce výměnných fondů do obsluhovaných knihoven, evidence pohybu výměnných fondů.

5.

Název služby	Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů
Poskytovatel služby	Pověřené knihovny
Periodicita	V souladu s platnou legislativou (1x za 5 let u obsluhovaných knihoven, které mají nárok na poskytnutí této služby).
Charakteristika činnosti	Zajištění revize a aktualizace knihovních fondů v souladu s ustanovením vyhlášky č. 88/2002 Sb. Metodická nebo fyzická pomoc při revizi knihovního fondu v knihovnách s pracovním úvazkem nejvýše 1,0, a to na vyžádání zřizovatele obsluhované knihovny. Pouze u knihoven evidovaných v registru Ministerstva kultury.

6.

Název služby	Nákup, zpracování a distribuce knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele obsluhované knihovny
Poskytovatel služby	Pověřené knihovny
Periodicita	Služba je poskytována pouze v případě, že pověřená knihovna uzavřela na nákup knihovního fondu smlouvu s provozovatelem obsluhované knihovny.
Charakteristika činnosti	Nákup a zpracování knihovních fondů realizován dle smluvních podmínek s provozovatelem knihoven.

7.

Název služby	Servis automatizovaného knihovního systému
Poskytovatel služby	Pověřené knihovny
Periodicita	Na vyžádání obsluhované knihovny nebo na základě smlouvy, kterou pověřená knihovna uzavřela s externím dodavatelem této služby.
Charakteristika činnosti	Zajištění servisních služeb automatizovaných knihovních systémů v částech, které jsou využívány k plnění regionálních funkcí (akvizice, katalogizace, revize knihovního fondu a automatizovaná agenda výměnných souborů). Zaškolení pracovníků při práci s jednotlivými moduly. Roční údržba, upgrade.

Článek V Pověřené knihovny

1. Výběr knihoven pověřených výkonem regionálních funkcí provádí krajská knihovna, s vybranými knihovnami uzavírá „Smlouvu o přenesení regionálních funkcí z krajské knihovny na pověřenou knihovnu“ (dále jen „smlouva“), viz čl. III. odst. 3 těchto Zásad.
2. Jedno vyhotovení každé uzavřené smlouvy s platností originálu zasílá krajská knihovna odvětvovému odboru v termínu stanoveném odvětvovým odborem.
3. Pověřené knihovny jsou povinny:
 - a) dodržovat ustanovení čl. IV. těchto Zásad,

- b) vést si prokazatelnou evidenci o poskytnutých výkonech z regionálních funkcí,
- c) umožnit krajské knihovně věcnou kontrolu výkonu regionálních funkcí, a to i v obsluhovaných knihovnách,
- d) umožnit příslušným orgánům poskytovatele provedení kontroly faktické realizace činnosti na místě a předložit všechny potřebné účetní a jiné doklady týkající se výkonu regionálních funkcí.

Článek VI

Obsluhované knihovny

Regionální funkce jsou poskytovány základním knihovnám v kraji

- a) zapsaným v evidenci Ministerstva kultury – regionální funkce mohou být poskytovány v plné výši dle článku IV. těchto Zásad,
- b) nezapsaným v evidenci Ministerstva kultury – mohou být poskytovány regionální funkce dle článku IV. těchto Zásad s výjimkou odst. 5; regionální funkce dle odst. 4 je poskytována pouze v případě, že příslušnému kolektivnímu správci bude hradit odměnu dle autorského zákona provozovatel knihovny,

na základě „Smlouvy o poskytování regionálních funkcí“ nebo výjimky uvedené v čl. VII. odst. 4 písm. a) nebo b) těchto Zásad. Tím se základní knihovna v kraji stává knihovnou obsluhovanou v rámci výkonu regionálních funkcí.

Článek VII

Dotace

1. Dotace na výkon regionálních funkcí je poskytnuta na základě „Smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje“ (dále jen „smlouva o poskytnutí dotace“) uzavřené mezi krajem a jednotlivými pověřenými knihovnami (s výjimkou příspěvkových organizací kraje).
2. Podklady pro poskytnutí dotace a účelově vázaného příspěvku na provoz zasílají pověřené knihovny a příspěvkové organizace kraje odvětvovému odboru ve struktuře a termínu dle jeho požadavku.
3. O celkové výši finančních prostředků na zajištění výkonu regionálních funkcí rozhoduje zastupitelstvo kraje, pro zachování kontinuity regionálních funkcí v kraji by výše dotace měla zohlednit nárůst inflace a mezd.
4. Výše dotace na zabezpečení výkonu regionálních funkcí pro jednotlivé pověřené knihovny je stanovena dle počtu obyvatel v obsluhovaném regionu

a počtu obsluhovaných knihoven každé pověřené knihovny, přičemž za obsluhovanou knihovnu je považována i:

- a) pobočka obsluhované knihovny uvedená ve smlouvě o poskytování regionálních funkcí,
- b) pobočka pověřené knihovny samostatně zapsaná v evidenci knihoven Ministerstva kultury nebo pobočka pověřené knihovny uvedená ve smlouvě.

Výši dotace pro jednotlivé pověřené knihovny vypočte krajská knihovna takto:

- z celkového objemu finančních prostředků odečte částku pro krajskou knihovnu
- rozdělí zbývající dotaci na část A zahrnující 55 % dotace a část B zahrnující 45 % dotace
- zjistí počet obsluhovaných knihoven v kraji
- podílem části A a počtu obsluhovaných knihoven v kraji vypočte jednotkovou dotaci na obsluhovanou knihovnu
- zjistí korigovaný počet obyvatel všech obsluhovaných regionů tak, že sečte počet obyvatel obcí a měst a u měst s více než 40.000 obyvateli započte do součtu jen 40.000 obyvatel
- podílem části B a korigovaného počtu obyvatel všech obsluhovaných regionů vypočte jednotkovou dotaci na obyvatele
- výši dotace pro jednotlivé pověřené knihovny získá součtem násobku počtu obsluhovaných knihoven a jednotkové dotace na obsluhovanou knihovnu a násobku korigovaného počtu obyvatel obsluhovaného regionu a jednotkové dotace na obyvatele.

Tento návrh předloží krajská knihovna poskytovateli.

5. Výše dotace krajské knihovně na výkon regionálních funkcí pro daný rok se stanovuje na základě zdůvodněných potřeb krajské knihovny k zajištění plnění a koordinace regionálních funkcí dle knihovního zákona. Z dotace mohou být hrazeny pouze osobní náklady a činnosti vyjmenované v čl. IV. odst. 1 – 3 těchto Zásad.
6. Celkovou výši dotace na výkon regionálních funkcí, výši dotace jednotlivým pověřeným knihovnám a výši účelově vázaného příspěvku na provoz příspěvkovým organizacím kraje předkládá odvětvový odbor zastupitelstvu kraje při schvalování rozpočtu kraje na příslušný kalendářní rok.
7. Finanční prostředky na výkon regionálních funkcí jsou
 - a) přísně účelové,
 - b) poskytovány výlučně na úhradu neinvestičních nákladů souvisejících se zajištěním regionálních funkcí v kraji specifikovaných v čl. IV. těchto Zásad, do výše 100 % těchto nákladů,

- c) využitelné v kalendářním roce, ve kterém byly poskytnuty,
- d) zúčtovatelné s rozpočtem kraje za příslušný kalendářní rok.

Článek VIII

Uznatelné náklady

1. Uznatelné náklady jsou náklady nezbytné pro realizaci výkonu regionálních funkcí a splňující všechny následující podmínky:
 - a) vznikly od 1.1. do 31.12. příslušného kalendářního roku v bezprostřední souvislosti s výkonem regionálních funkcí vymezených v článku IV. těchto Zásad,
 - b) byly prokazatelně uhrazeny v období od 1.1. do 31.12. příslušného kalendářního roku; osobní náklady a náklady za telefon a internet vzniklé v posledním kalendářním měsíci použitelnosti dotace musí být prokazatelně uhrazeny nejpozději do posledního dne následujícího kalendářního měsíce, u osobních nákladů včetně úhrady zákonných mzdových odvodů,
 - c) vyhovují zásadám účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti podle zákona o finanční kontrole,
 - d) mzdové náklady, tj. platy a ostatní osobní náklady, jsou limitovány standardem výše pracovního úvazku, jehož maximální výše činí 0,083 úvazku/1 obsluhovaná knihovna, vyjma ostatních osobních nákladů na externí lektorskou činnost,
 - e) u osobních nákladů jsou uznatelným nákladem:
 - základní mzda až do výše platového tarifu stanoveného pro nejvyšší platový stupeň platové třídy, odpovídající druhu vykonávané práce; pro tyto účely se stanovení platového tarifu řídí právními předpisy upravujícími výše platů
 - osobní příplatek
 - příplatek za vedení (platí v případě, že regionální funkce vykonává v rámci organizační struktury pověřené a krajské knihovny samostatné oddělení či úsek)*
 - zákonné sociální pojistné související s poskytnutými mzdovými náklady
 - FKSP (fond kulturních a sociálních potřeb),
 - f) odměny jsou uznatelným nákladem pouze v případě zástupu z důvodu nemoci, nařízené karantény nebo dovolené, při současném dodržení finančního limitu u mzdových nákladů,

* platí i v případě, že do daného oddělení či úseku je organizačně začleněn, kromě zaměstnance s pracovním úvazkem na regionální funkce, i zaměstnanec nevykonávající regionální funkce

- g) ostatní osobní náklady, tj. vyplývající z dohody o práci konané mimo pracovní poměr, jsou uznatelnými náklady pouze v případě, že pověřené knihovny budou mít evidován počet odpracovaných hodin,
- h) u provozních nákladů, u nichž nelze jednoznačně doložit jejich výši vzniklou v souvislosti s výkonem regionálních funkcí, např. spotřeba energií (elektrina, voda, plyn, teplo), internet, telefony, nájemné apod., se výše uznatelných nákladů každé pověřené knihovny vypočte na základě podílu výše úvazku na regionální funkce a celkového počtu úvazků dané pověřené knihovny.

2. Případná bližší specifika uznatelných nákladů jsou uvedena ve smlouvě o poskytnutí dotace.

Článek IX **Výroční zpráva**

Výroční zprávu o výkonu regionálních funkcí v kraji za příslušný kalendářní rok zpracovává krajská knihovna. Minimální osnova výroční zprávy zahrnuje cíle regionálních funkcí a stav jejich naplnění, hodnocení jednotlivých regionálních funkcí, jejich financování a statistický výkaz výkonu regionálních funkcí. Výroční zprávu předá krajská knihovna do 31. 3. následujícího roku kraji (v elektronické i tištěné verzi), Národní knihovně České republiky a zároveň ji zveřejní na svých webových stránkách.

Článek X **Sankční ujednání**

V případě porušení rozpočtové kázně je příjemce povinen ve lhůtě stanovené poskytovatelem odvést celou výši neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků dotace na účet poskytovatele spolu s penále ve výši 1 promile denně z neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků, nejvýše však do výše této částky.

Článek XI **Závěrečná ustanovení**

1. Dnem účinnosti těchto Zásad se zrušují Zásady schválené Zastupitelstvem Moravskoslezského kraje usnesením č. 6/634/1 ze dne 29. 9. 2005.

2. Dotace poskytnuté před nabytím účinnosti těchto Zásad, jejich použití a vyúčtování, se řídí zásadami a pravidly platnými v době poskytnutí dotace. Dotace pro rok 2008 se řídí těmito Zásadami.
3. Tyto Zásady byly schváleny Zastupitelstvem Moravskoslezského kraje usnesením č. 20/1781 ze dne 22. 11. 2007 a nabývají účinnosti dnem schválení.